

Fleksible tilrettelæggelsesformer

Fleksible tilrettelæggelsesformer

Folketinget vedtog i december 2006 en ændring af folkeoplysningsloven, der bl.a. giver aftenskolerne mulighed for at tilrettelægge en del af deres undervisning mere fleksibelt og anvende dele af det kommunale tilskud på andre udgiftstyper end leder- og lærerløn.

Ændringen indebærer, at aftenskolerne fra og med 2007 kan anvende op til 36 pct. af deres kommunale tilskud på "fleksible tilrettelæggelsesformer" (40 pct. af den del af tilskuddet, der ikke anvendes til 10 pct.-puljen til debatskabende aktiviteter). Der er tale om en "kan-bestemmelse", og aftenskolerne kan således vælge fortsat udelukkende at tilbyde traditionel aftenskoleundervisning.

Undervisningsministeriet har i december 2011 udsendt en ny folkeoplysningsbekendtgørelse, hvor der i bl.a. § 8 er fastsat yderligere regler om de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Kommunalbestyrelsen kan inden for lovens og bekendtgørelsens rammer (og efter indstilling fra et eventuelt folkeoplysningsudvalg) fastlægge nærmere lokale retningslinier for anvendelsen af de fleksible tilrettelæggelsesformer.

§ 8. Aktiviteter på hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer, jf. folkeoplysningslovens § 8, stk. 4, skal adskille sig fra de undervisnings- og tilrettelæggelsesformer, der i øvrigt anvendes inden for den folkeoplysende voksenundervisning, herunder debatskabende aktiviteter. Som fleksible tilrettelæggelsesformer anses åbne studiekredse, åbne studieværksteder, workshops, fjernundervisning m.v.

Stk. 2. Fjernundervisning (fleksibel læring) på hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer skal mindst i 30 pct. af undervisningstimerne for det enkelte hold gennemføres i fællesskab, jf. § 2, stk. 2.

Stk. 3. Flexible tilrettelæggelsesformer er ikke bundet til de i medfør af folkeoplysningslovens § 52 fastsatte regler om aflønning af lærere og ledere. Lederhonoraret kan højst udgøre 20 pct. af foreningens udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer.

Stk. 4. Deltagere i aktiviteter inden for fleksible tilrettelæggelsesformer skal være tilmeldt et hold, jf. § 2, stk. 2. Alle udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer skal kunne dokumenteres afholdt i forbindelse med aktiviteter på et sådant hold.

Hvilke tilrettelæggelsesformer er der tale om?

Det nævnes i lovbemærkningerne, at fleksible tilrettelæggelsesformer bl.a. kan være åbne studiecirkler, åbne studieværksteder, workshops, "Spørg specialisten" og it-baseret fjernundervisning. For så vidt angår fjernundervisning skal mindst 30 pct. af timerne gennemføres i fællesskab ved fysisk fremmøde.

Det er ikke en udtømmende liste, og det vil derfor være op til aftenskolerne at afprøve alternative tilrettelæggelsesformer i forhold til den hidtidige aftenskoleundervisning.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at aftenskoleundervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer klart skal adskille sig fra den traditionelle aftenskoleundervisning.

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal ligesom med traditionel aftenskoleundervisning foregå på hold, hvor deltagerne er registreret. Det skal være muligt for alle at tilmelde sig holdene, og der skal være deltagerbetaling.

Det er folkeoplysningsudvalget/kommunalbestyrelsen, der har den endelige

Fleksible
tilrettelæggelses
former

Bekendtgørelse

BEK § 8

Tilrettelæggel-
sesformer

afgørelse af, om den gennemførte virksomhed er i overensstemmelse med lovens krav og de eventuelle kommunalt fastsatte regler.

Hvilke emner kan omfattes af fleksible tilrettelæggelsesformer?

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal opfylde de almindelige formålsbestemmelser i folkeoplysningslovens §§ 1 og 7, og de fleksible tilrettelæggelsesformer skal derudover have til formål at styrke udviklingen af et aktivt medborgerskab inden for væsentlige samfundsrelaterede områder.

Inden for disse rammer er der frit emnevalg, dog med de samme begrænsninger, der gælder for traditionel aftenskoleundervisning.

Hvilke udgiftstyper kan det kommunale tilskud anvendes til inden for fleksible tilrettelæggelsesformer?

Den del af det kommunale tilskud, der anvendes til fleksible tilrettelæggelsesformer kan kun bruges til:

- Løn til de personer, der forestår de fleksible tilrettelæggelsesformer (aftenskolerne er ikke bundet af satsene i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse)
- Lederhonorar, dog højst 20 pct. af aftenskolens udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer
- Udgifter til etablering af Internetadgang til undervisere på hold inden for fjernundervisning
- Undervisningsmaterialer af ikke-blivende værdi
- Annoncering
- Lokaleudgifter

Eventuelle andre udgiftstyper må i givet fald afholdes af aftenskolen selv, typisk via deltagerbetalingen.

Er der grænser for udgifterne til de fleksible tilrettelæggelsesformer og for kommunens udgifter hertil?

Aftenskolerne afgør selv, hvor store udgifter de vil bruge pr. hold og pr. time på de fleksible tilrettelæggelsesformer og som nævnt ovenfor er de ikke bundet af satsene i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse.

Med hensyn til anvendelsen af det kommunale tilskud er der dels det overordnede loft på 40 pct. af kommunens tilskudsilsagn til undervisning, dels de nævnte regler om tilladte udgiftstyper.

Loven og folkeoplysningsbekendtgørelsen indeholder ikke lofter for, hvor store beløb inden for det kommunale tilskud aftenskolen kan anvende pr. hold eller pr. time til fleksible tilrettelæggelsesformer. Kommunalbestyrelsen kan i sine lokale regler fastlægge bestemmelser herom.

Det fremgår af loven, at reglen om max. 1/3 kommunalt tilskud også gælder for de fleksible tilrettelæggelsesformer, dog således at aftenskolerne udover lønudgifter også kan medtage andre udgiftstyper, jf. ovenfor.

Kommunalbestyrelsens mulighed for at yde supplerende tilskud til handicapundervisning, til undervisning, der forudsætter små hold og til særlige grupper, gælder også for de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Frit emnevalg

Udgiftstyper

Ingen grænser for størrelsen af udgifter

Grænser for tilskud kan fastsættes

Supplerende og særlige tilskud

Beregning af næste års tilskud

Der er ikke i lov eller bekendtgørelse fastsat regler om hvordan eventuel anvendelse af de fleksible tilrettelæggelsesformer vil påvirke beregningen af de enkelte aftenskolors kommunale tilskud for det efterfølgende år.

Regler herom skal indeholdes i den enkelte kommunes retningslinier for tilskud.

Mellemkommunale betalinger

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer er ligesom traditionel aftenskoleundervisning åben også for udenbys deltagere.

Der gælder de samme regler med hensyn til mellemkommunale betalinger som for traditionel aftenskoleundervisning, jf. folkeoplysningsbekendtgørelsens § 19.

De kommunale retningslinier

De kommunale retningslinier kan bl.a. indeholde:

- regler for maksimalt kommunalt tilskud pr. time
- fastsættelse af tilskudsbrøk(er) (maks 1/3, men der kan fastsættes særlige tilskudsbrøker for handicapundervisning og for undervisning, der kræver små hold)
- fastlæggelse af tilskud for særlige grupper
- regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne

De kommunale retningslinier skal minimum indeholde:

- fastsættelse af tilskudsbrøk(er)
- fastlæggelse af regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne.

Anbefalingerne fra Oplysningsforbundenes Fællesråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd og KL

Beregning af timer ved de fleksible tilrettelæggelsesformer

Opgørelse af timetallet ved fleksible tilrettelæggelsesformer sker ligesom ved traditionel aftenskoleundervisning som lektioner á 45 minutter.

Særligt vedrørende fjernundervisning: Lektionstallet beregnes som det antal lektioner, der tilbydes deltagerne i undervisningen.

Afregning

Der foretages separat afregning for henholdsvis 10 pct.-debatpuljen, udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer og den traditionelle aftenskoleundervisning.

KL og Oplysningsforbundenes Fællesråd foreslår følgende principper for afregning af afholdte udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer:

- De tilskudsberettigede udgifter er de faktisk afholdte udgifter, dog højst: Antal lektioner x et beløb, der beregnes på grund af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning. Beløbet beregnes for et år ad gangen på

Næste års
tilskud

Kommunale
retningslinier

Anbefalinger

Beregning af
timer/lektioner

Afregning

Forslag fra KL
og OF

Sats til brug for
afregning

baggrund af den forventede udvikling i den almindelige aftenskolelønsats.
Beløbet udmeldes på KL's hjemmeside.

- De tilskudsberettigede udgifter afregnes i forhold til kommunens tilskudsbrøk(er)
- Kommunalt tilskud anvendt på fleksible tilrettelæggelsesformer kan højst udgøre 40 pct. af tilskudstilsagnet til undervisning (36 pct. af det samlede tilskudstilsagn).

Afregning for den øvrige aftenskoleundervisning

Afregningen af den øvrige aftenskoleundervisning er uændret, bortset fra, at det tilskudsbeløb kommunens tilskudsbrøker skal afregnes i forhold til, nu både skal fratrækkes 10 pct. og anvendte kommunale tilskud på fleksible tilrettelæggelsesformer.

Næste års tilskud

Forbrug eller manglende forbrug af 10 pct.-debatpuljen påvirker ikke næste års tilskud.

Næste års tilskud beregnes proportionalt pr. aftenskole i forhold til "det maksimale tilskuds metode", dvs. afholdte udgifter sat i forhold til kommunens tilskudsbrøk(er), dog med et loft for de fleksible tilrettelæggelsesformer svarende til antal lektioner x et beløb, der beregnes på grund af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning, jf. ovenfor.

Eksempel:

2007

X-købing aftenskole får for 2007 tildelt i alt	244.898 kr.
Herfra skal skolen trække 10 % til debat	24.490 kr.
Restbevilling	220.408 kr.
Af denne pulje kan skolen anvende op til 40 % til fleksible tilrettelæggelsesformer	88.163 kr.

X-købing aftenskole anvender sine midler i 2007 således:

Løn til almen undervisning og studiekredse:	300.000 kr.
Løn til undervisning af handicappede:	90.000 kr.
Udgifter til FT for ikke handicappede (300 lektioner)	100.000 kr.
Udgifter til FT for handicappede (90 lektioner)	30.000 kr.
10 % pulje afregnes særskilt	

Den faktiske udgift til FT har været på 130.000 kr., men tilskuddet beregnes i forhold til 390 lektioner á 318,16 kr. = 124.082 kr. hvilket beløb indgår som beregningsgrundlag for 2008.

Skolens "maksimale løntilskud" kan herefter beregnes som

1/3 af 300.000 kr. =	100.000 kr.
8/9 af 90.000 kr. =	80.000 kr.
1/3 af 300 x 318,16 kr. (95.448)=	31.816 kr.
8/9 af 90 x 318,16 kr. (28.634) =	25.453 kr.
I alt	237.269 kr.

Tilskud til FT udgør: $(31.816 + 25.453) \times 100 : 220.408 = 26 \%$

Havde X-købing aftenskoles udgifter modsat været mindre end 124.082 kr. skulle den maksimalt have haft tilskud i forhold til den faktuelle udgift, beregnet således:

Næste års
tilskud

Eksempel på
beregning

Ved en udgift fx på 90.000 kr. for ikke handicappede samt en udgift for handicappede på 27.000 kr.:

Tilskud til FT for ikke handicappede:	$1/3 \times 90.000 =$	30.000 kr.
Tilskud til FT for handicappede:	$8/9 \times 27.000 =$	<u>24.000 kr.</u>
Tilskud til FT i alt		54.000 kr.

Det var derefter de 54.000 kr. som blev indregnet i næste års tilskudsgrundlag.

Folkeoplysningsudvalget kan som hidtil i særlige tilfælde forhøje eller nedsætte en aftenskoles tilskud for det efterfølgende år i forhold til den mekaniske udregning efter en konkret, saglig vurdering.

Ideer til tilrettelæggelsesformer

For ideer til tilrettelæggelsesformer henvises til DOF NYT.

Undervisning tilrettelagt fleksibelt skal have til formål at styrke udviklingen af et aktivt medborgerskab inden for væsentlige samfundsrelaterede områder. Fleksible tilrettelæggelsesformer skal tillige adskille sig fra de hidtil anvendte undervisnings- og tilrettelæggelsesformer.

Yderligere oplysninger om fleksible tilrettelæggelsesformer

Finn Nevel

Ideer

Yderligere
oplysninger